

УДК 331.1:658.3:621

ЯПОНСЬКИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Студ. І.М. Козиренко, гр. БЮ-1-14

Науковий керівник доц. С.М. Бондаренко

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є вивчення японського досвіду формування та підтримки корпоративної культури на підприємстві та поширення його у практику українського бізнесу.

Завдання:

1. Вивчити японський підхід до формування корпоративної культури підприємства;

2. Розробити рекомендації з перенесення японського досвіду формування корпоративної культури на вітчизняні підприємства з врахуванням особливостей української культури.

Об'єктом дослідження є процеси формування корпоративної культури підприємства.

Методи та засоби дослідження. Під час проведення дослідження використовувалися такі методи: теоретичного узагальнення, порівняння, аналогії та абстрактно-логічний – у процесах узагальнення основних понять і категорій, що формують теоретичний базис дослідження.

Результати дослідження. Заслуговує на увагу японський досвід формування корпоративної культури підприємства, який дозволив цій державі випускати товари вищої якості і дешевші ніж аналогічні американські і західноєвропейські і досягти вищої ефективності виробництва. Феномен Японії пояснюється у першу чергу тим, що японський економічний розвиток спрямований на випуск конкурентоспроможної продукції, на досягнення її вищої якості, ніж в інших країн-виробників аналогічної продукції. Така цільова установка обумовлена бідністю природних сировинних і енергетичних ресурсів, а відтак, для ефективного функціонування і розвитку економіки необхідно, з однієї сторони, ввозити сировину і паливо, а з другої — вивозити і з вигодою продавати більше готової продукції, а це можливо тільки за умови високої її якості У роботах [1,2] висвітлено японський досвід управління підприємством та підходи до формування його корпоративної культури. Українцям слід переносити позитивний японський досвід формування корпоративної культури на вітчизняні підприємства, проте робити це потрібно з врахуванням особливостей українського менталітету та реалій нашої країни.

Будь-яка організація складається з осіб, які мають собі якусь мету, працюють у одній команді, використовують певні знання, виступають як цілісний організм. Організаційна структура – це цілісна система, спеціально розроблена в такий спосіб, щоб працюючі у її межах люди могли найефективніше досягти поставленої мети, а формування культури підприємства – це ця психологічна обстановка, у якій працюють люди і від їх морального клімату залежить ефективність цієї роботи [3].

Менеджмент у Японії, як в будь-якій іншій країні, відбиває її історичні особливості культури і громадську психологію. Він безпосередньо пов'язаний з суспільно-економічним укладом країни. Японський менеджмент заснований на колективізмі, використанні морально-психологічних важелів впливу на особистість. Це відчуття обов'язку перед колективом, що у японському менталітеті майже тотожний почуттю сорому. Податкова система дбає про усереднення доходів населення і його

матеріального становища, у суспільстві мінімальне розшарування з добробуту, і це дозволяє використовувати почуття колективізму з найбільшим ефектом.

Японський метод управління відрізняється від використовуваних методів у більшості країн Європи і Америки насамперед своєю спрямованістю: основним предметом управління у Японії є праця. Мета, яку ставить собі японський управляючий – збільшити ефективність роботи підприємства за рахунок підвищення продуктивності праці працівників.

На думку японського фахівця з менеджменту Хидеки Йосихара, є сім характерних ознак японського управління [4]:

1. Гарантія зайнятості і створення умов довірливості.
2. Гласність й національні цінності корпорації.
3. Управління, засноване на інформації.
4. Управління, орієнтоване на якість.
5. Особиста гордість керівника залежить від закріплення зусиль з контролю якості.
6. Постійна присутність керівництва з виробництва.
7. Підтримка чистоти і порядку.

Японське суспільство загалом однорідне і пронизане духом колективізму. Вони уважно спостерігають за подіями у світі та систематично поповнюють інформацію з-за кордону, запозичують і швидко засвоюють нові технологічні методи й процеси. Японські працівники не чинять опору впровадженню новацій технічного прогресу, для них інновація – це основа економічного зростання.

Важливою особливістю японського менеджменту та політики формування корпоративного іміджу є концепція безперервного навчання. Японці впевнені, що безупинне навчання призводить до постійного вдосконалення майстерності. Кожна мисляча людина шляхом безперервного навчання може покращити виконання своєї роботи. Це призводить до саморозвитку, а досягнуті результати приносять моральний прибуток. З іншого боку, метою навчання є підготовка до відповідальнішої роботи і підвищення на службі. Але, на відміну від західного підходу до управління, японці надають особливе значення вдосконаленню майстерності без очікування будь-якої матеріальної користі. Японці переконані, що поліпшення майстерності саме собою може приносити людині величезне задоволення.

Висновки. Заслугове на увагу японський досвід формування корпоративної культури підприємства, який дозволив цій державі випускати товари вищої якості і дешевші, досягти вищої ефективності виробництва і стати світовим лідером. Українським бізнесменам потрібно переймати позитивний японський досвід формування корпоративної культури підприємства, проте робити це потрібно з врахуванням українського менталітету та реалій нашої країни.

Ключові слова: японський менеджмент; корпоративна культура; японське управління;

ЛІТЕРАТУРА:

1. Фомичев С. К., Старостина А. А., Скрябина Н. И. Основы управления качеством – К.: МАУП, 2002. – 191 с.
2. Каору, Йомито Японські методи управління./ перекл. з японського І.А. Алфьоров – М: Економіка, 2004. – 556 с.
3. Особливості формування корпоративної культури в японських і американських компаніях. – Режим доступу <http://bukvar.su/menedzhment/115562-Osobennosti-formirovaniya-korporativnoi-y-kul-tury-v-yaponskih-i-amerikanskih-kompaniyah.html>
4. Японська модель менеджменту. – Режим доступу <http://refbaza.com.ua/ref-4998.html>